

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Monarchul și popoarele Sale

Cătră popoarele Mele.

Cea mai grea și cea mai nemiloasă cercare m'a ajuns pe Mine și Casa Mea.

Consoarta Mea, decorarea tronului Meu, credincioasa Mea soție, care în cele mai grele ciasuri ale vieții mi-a fost mângâiere și sprigin, în care am pierdut mai mult decât aș putea spune — nu mai este! O fatalitate îngrozitoare a răpit-o dela Mine și popoarele Mele.

O mână ucigașe, unealta acelei patimi nebune, care țintește la nimicirea ordinii sociale existente, și-a ridicat pumnul contra uneia dintre cele mai nobile femei, și cu o ură orăbă și fără scop a străpuns inima, care ură n'a cunoscut și care numai pentru bine a bătut.

În mijlocul acelei dureri nemărginite, ce m'a ajuns pe Mine și Casa Mea, în fața acelei fapte ne mai auzite, care a înfiorat lumea întreagă, este mai înainte de toate vocea iubitelor Mele popoare, care îmi ușurează inima. Când în fața hotărârii dumnezeiești, care Mi-a aplicat o lovitură atât de grea și necuprinsă, Mă închin cu venerațiune, trebuie să aduc mulțumită Provedinței pentru marea comoară, ce Mi-a conservat: iubirea și fidelitatea milioanei, ce în ora suferinței Mă încunjură pe Mine și Familia mea.

În apropiere și în depărtare, în sus și în jos s'a manifestat în mii de forme doliul și durerea pentru fericita în Domnul Impărăteasă și Regină. Într-o mișcătoare armonie răsună de pe toate buzele plângerea pentru pierderea ireparabilă, ca un echou fidel la ceea-ce simt în sufletul Meu.

Precum Eu voi păstra cu sfințenie până la moarte memoria iubitei Mele soții, tot așa grațitudinea și stima popoarelor Mele, îi vor ridica ei monument durabil pentru toate timpurile.

Din adâncul inimii Mele măhnite mulțumesc fiecăruia pentru acest gaj mai nou al simpatiei devotate.

Atunci, când vocile sârbătorești, ce erau să răsună în acest an, trebuie să amuțescă, reamintirea de nenumăratele dovezi ale alipirii și sentimentului comun fidel, îmi rămâne ca cel mai prețios dar, ce Mi-l dau popoarele Mele.

Comuniunea durerii constituie o nouă și intimă legătură între tron și patrie. Iubirea nestrămutată a popoarelor Mele Mă întărește nu numai în acel sentiment potențat al datoriei, ca să perseverez în misiunea ce-Mi este încredințată, ci Mă întărește totodată și în speranța succesului. Implor pe Atotputernicul, care M'a lovit atât de greu, să-Mi dea încă putere de a putea duce la sfârșit aceea, spre ce sunt chemat. Il rog să binecuvinte popoarele Mele și să le lumineze, spre a afla calea iubirii și a bunăînțelegerii, pe care înaintând să înflorească și să devină fericite.

Dat în Schönbrunn, la 16 Septembrie 1898.

Francisc Iosif m. p.

Acesta este Manifestul ce l-a adresat iubitul nostru Monarch tuturor popoarelor Sale, din tristul incident al morții M. Sale Impărătesei și Regine Elisabeta.

Cetind acest Manifest, sufletul ni-se umple de bucurie, văzând că M. Sa și în urma celei mai mari nenorociri ce a întâmpinat, decis este ca și mai departe să stee neclintit în fruntea destinului acestei țeri.

Bucuria și mângâierea ne sunt cu atât mai mari, cu cât se svonise în țeară, după-cum am amintit și noi în nrul trecut, că Impăratul în urma acestei crude lovituri se va retrage dela conducerea mai departe a afacerilor țării.

Acest Manifest cald însă, isvorit din inima sinceră și iubitoare a M. Sale față de toate popoarele Sale, ne întărește și sufletele noastre, atât de zdrobite la auzul cuvintelor: »Acum totul s'a sfârșit!»

Ne place a crede, că popoarele încă își vor ști manifesta recunoștința lor față de acest Manifest, și aceasta nu prin alta, decât prin viețuirea în bunăînțelegere unele cu altele, ceea-ce reese și din cuprinsul Manifestului.

Înmormântarea Impărătesei-Regine ELISABETA

S'a împlinit săptămâna, de când cadavrul M. S. Impărătesei-Regine Elisabeta, a fost pus în cripta familiară a Habsburgilor din capela Capucinilor, spre vecinică odihnă.

În această zi, Viena, reședința M. S. Impăratului, a îmbrăcat un doliu, ca și care, poate, nici-când nu a mai văzut.

Lumea vieneză, încă de dimineața alerga spre biserica palatului, pentru a-și lua rămas bun dela mama lor cea bună, căreia nu i-a fost rinduită de soarte o moarte naturală, ci a trebuit să părăsască această lume, străpunsă fiindu-i inima cu un pumnal de mâna unui om fără D-zeu și fără de nici o lege.

Mare a fost durerea sufletească în acea zi nu numai a locuitorilor însuși orașului Viena, ci a tuturor cetățenilor din această țeară, ba chiar și a altor țeri străine, cari prin nesfârșite telegrame de condolență trimise neconsolatului ei soț, și-au arătat adâncă durere de care au fost cuprinse sufletele lor.

Vieța întreagă i-a fost mai mult un lanț de dureri, căci de puține zile de bucurie a fost părtașe.

Trupul ei zdrobit de multele nenorociri ce le-a întâmpinat în această vale a plângerilor, a fost așezat lângă al preaiubitului ei fiu Rudolf, ear' sufletul ei nobil și-a luat sborul spre împărăția cerurilor, unde nu este durere, nici suspinare, ci vieță fără de sfârșit.

Odichnească în pace, căci memoria ei va rămâne neștearsă din inimile popoarelor sale iubite!

Eată și unele amănunte asupra decurgerii înmormântării:

Din Geneva la Viena.

În tot drumul dela Geneva până la Viena la toate satele și orașele, clopotele bisericilor sunau jalnic, ear' lumea era adunată pe la gări, unde plângând și cu capetele descoperite așteptau să vadă trenul ce duce acel sicriu, în care zac rămășițele pământești ale scumpei Impărătese.

Sosirea trenului mortuar în Viena.

Joi în săptămâna trecută la orele 10 seara a sosit în Viena trenul ce aducea sicriul în care era așezat cadavrul M. S. Impărătesei Elisabeta. Miile de oameni, cari așteptau la gară, au izbucnit în plânsete amare. Sicriul, care a fost așezat în al optălea cupeu, a fost coborât de cătră opt lachei, îmbrăcați în negru și dus în sala de așteptare, care asemenea a fost îmbrăcată în postav negru. După-ce au așezat sicriul în mijlocul salei pe un catafalc, s'a făcut prohodul de cătră preoții Curții: Laurențiu Mayer, asistat de numeroasă preoțime. După săvârșirea prohodului, sicriul a fost ridicat și dus în carul funebru, tras de 6 armăsari.

Carul funebru, după care urmau alte două, încărcate de cununi în diferitele colori ale popoarelor din lume, înainta foarte încet.

Acuma s'a putut vedea cât de mult Impărăteasa a fost iubită din partea tuturor, deoarece-ce mulțimea la trecerea carului pe dinaintea sa, își descoperea capetele și plângea amar.

La biserică.

Preoțimea aștepta carul mortuar la poarta Burgului, unde a și ajuns la 11 ore. Tot la 11 ore a ajuns acolo și M. Sa. Impăratul, venind dela Schönbrunn într-o trăsură închisă de Curte. La scoborirea din trăsură s'a închinat, ear' un preot îmbrăcat în ornate l'a stropit cu apă sfințită. Încungiurat de arhiducesa Valeria Maria și arhiducele Francisc Salvator, s'a dus în biserică.

La aducerea sicriului, Impăratul a început a plânge și nu mai biruia a-și șterge lacrimile ce se rostogoleau pe față. Asemenea plângea și arhiducesa Valeria Maria, răzîmându-se pe brațul bătrânului ei tată.

Sicriul așezat pe catafalc, a fost jur împregiur încungiurat de lumini de ceară. Preotul Curții, Mayer, a sfințit de nou sicriul, ear' după aceea a fost înscuit de cătră mareșalul Curții, după-ce și M. Sa Impăratul, însoțit de toți jalnicii asistenți, au părăsit biserica.

Înmormântarea.

Sâmbătă după amiază la 4 ore s'a început înmormântarea. Clopotele dela toate bisericile aduceau aceasta la cunoștința tuturor prin jalnicul lor sunet. Spre capela Capucinilor alerga lumea din toate părțile cu miile. Toate ferestrele, pe unde avea să treacă conductul erau pline de oameni. Felinarele de pe străzi aprinse și îmbrăcate în negru. Prăvăliile au fost închise. Din cauza îmbulzelii celei mari, mulți au leșinat și au căzut la pământ. Intrarea în capelă a fost foarte restrinsă, așa încât chiar și preșidenții ambelor case maghiare, precum și primarii Budapestei au trebuit să se mulțumească cu locul ce li-a fost păstrat.

M. S. Impăratul a sosit abia cu puțin înainte de orele 4, însoțit de Impăratul Wilhelm. Pe față i-se vedeau urmele durerilor din timpul din urmă, și ori-cât de mult voia să-și ascundă durerea, totuși n'a putut pune capăt lacrimilor ce-i curgeau pe față. Cardinalul Gruscha a dat binecuvântarea, și după săvârșirea slujbei, în decursul căreia M. S. în continuu a lăcrimat, sicriul a fost ridicat și dus în carul mortuar, ce aștepta în Curtea elvețiană.

În capela Burgului.

Pe la trei ore și jumătate au început a suna clopotele dela biserica Capușinilor, precum și dela celelalte biserici din Viena. După-ce marii oficanți ai Curții au ocupat loc în biserică, au venit și domnitorii străini. Amintim la locul acesta pe următorii: Wilhelm, împăratul Germaniei, Regele Carol al României, Marele principe Alexits, reprezentantul Țarului, Regele Sârbiei Alexandru, Prințul regent al Bavariei Luitpold, moștenitorul de tron al Greciei, Constantin, Teodor Carol, frate al Impărătesei și Prinț de Bavaria, dimpreună cu principesa și două fiice, Prințul Alfred de Coburg, Principele Bulgariei Ferdinand, Regele Saxoniei Albert, Moștenitorul de tron al Italiei Victor Emanuil, reprezentantul Reginei Angliei, Prințul George, Moștenitorul de tron al Muntenegrului Danilo, Marele Principe Nicolae, Prințul de Parma Robert și soția, Princesa Maria Antonia, Princesa de Württemberg Maria Teresia, Princesa de Hanovera Maria, Marele Principe de Oldenburg, Augustin, Prințul Alfred, Filip, Leopold, Augustin, Leopold Augustin și Ludovic de Coburg-Gotha, Prințul Albert, Prințul de Reuss Enric XXIV, Prințul de Württemberg Nicolae, Prințul de Bavaria Sigfrid și Cristian, Prințul Albert de Belgia, Prințul Rohan, Marele Principe de Veimar, Wilhelm, etc.

Conductul.

O brigadă de călăreți mergea înainte, făcând loc conductului. După călăreți a urmat tot felul de soldați și personal de-al Curții. Carul mortuar a fost tras de 8 cai negri. Conductul a plecat din piața Burgului trecând prin piețele s. Mihai, s. Iosif, apoi prin stradele Augustini și Tegethof până la Neuer-Markt, unde se află capela Capușinilor. Aci sicriul a fost luat din car și dus în capelă, unde a fost așezat pe un catafalc negru încungiurat de lumini. Momentul a fost sguitor de inimi și nimeni nu va da uitării acel moment, în care a zărit scumpul sicriu și tristul convoiu.

La capelă.

Dr. Gruscha, primatul Vaszary, cardinalul Schlauch și metropolitul Mihály au primit sicriul. După sicriu veniau dignitarii bisericești. Pentru-ca biserica să fie destul de spațioasă, scaunele și toate celelalte obiecte au fost înlăturate. Impăratul a fost primit de călugării ordinii Capușinilor, cari apoi l-au condus în refector, unde s'au adunat și domnitorii și prinții străini. La apropierea conductului, s'au dus cu toții în capelă. La intrarea în capelă M. Sa Impăratul a avut de-adreapta pe Impăratul Wilhelm. Aci a îngenușchiat înaintea altarului, ear' după aceea s'a dus la locul obicnuit de rugăciune. În capelă s'a adresat arhiduceselor Gizela și Valeria Maria, făcându-le un semn, prin care a dat să înțeleagă,

ca să se silească să-și stăpânească cât numai se poate durerea cea mare. Lângă M. Sa Impăratul au luat parte Impăratul Wilhelm, Regele României, al Sârbiei, Prințul regent al Bavariei, Regele Saxoniei, moștenitorul de tron al Italiei și Marele Principe Alexici. Archiducesa Stefania, archiducele Francisc Salvator precum și celelalte rudeni, au stat în partea dreaptă a capelei. Deodată s'au desfășurat perdelele uși capelei și șese lachei ai Curții au adus sicriul. Preoțimea a întonat cântarea bisericească »Asperges«. M. Sa într'atâta era de emoționat de tragedia momentului, încât nu-și mai lua ochii de pe sicriu. Serviciile funebre au fost ținute de către cardinalul Gruscha. În decursul binecuvântării, corul imperial a executat duioasa melodie »Libera«, care a stors lacrimi din ochii tuturor celor de față. Când a ajuns la cel din urmă rămas bun, M. Sa atât a fost de emoționat, încât lacrimile îi curgeau șiroaie și le ștergea cu mâna. Nici chiar domnitorii străini nu și-au putut înăbuși plânsul, ci au început a plânge, asemenea și preoții. La sfârșitul binecuvântării între accentele duioase ale cântării »Miserere«, sicriul a fost ridicat și urmat de purtătorii faclelor și de către Capușini, cari cântau, a fost coborât în criptă. În frunte mergea primatele Gruscha, după el Impăratul, archiducele Francisc Salvator, Prințul Bavariei Leopold și prințul Bavariei Dr. Teodor, fratele Impărătesei. După acestia au mers prim mareșalul Curții și fostul prim mareșal al Impărătesei. În criptă s'a făcut o nouă binecuvântare. După sfârșitul rugăciunilor primul mareșal de Curte a predat sicriul priorului Capușinilor, cu următoarele cuvinte: »Aceasta e scumpa defunctă, pe care o încredințăm grijei Voastre«. Priorul Capușinilor Volf a răspuns la acestea: »Vom griji cu acuratețe de scumpa defunctă«. Timp de 15 minute M. Sa a stat în criptă, după-ce luându-și încă odată rămas bun dela iubita-i soție, s'a întors în capela, plângând într'una. Aci a dat semn de plecare, invitând pe Impăratul Germaniei, ca să meargă înainte, și așa s'au dus apoi la palatul imperial.

Doliul curții române și telegrama de condolență a Regelui Carol.

Din privilegiul încetării din viață a M. S. Impărătesei Elisabeta, Curtea română a luat doliu de 4 săptămâni, începând din 30 Aug. v. Eată și textul telegramii de condolență ce Regele Carol a trimis din Ragaz Impăratului nostru:

»Ne lipsesc cuvinte pentru a exprima adâncă Noastră durere cu ocazia nenorocirii fără nume, care te-a lovit. Rugăm cerul să-ți

vie în ajutor și să-ți dea putere să înduri cu resignare această teribilă suferință.

Regele Carol despre Elveția.

Regele Carol ducându-se dela Ragaz la Zürich, pentru a depune o cunună pe sicriul Impărătesei, a avut acolo o convorbire cu un înalt personaj, zicând între altele despre Elveția, că trebuie să-și schimbe legile, mai ales cele privitoare la anarhiști.

— Dacă aceasta nu se va face, a zis Regele, noi capete încoronate ne vom feri de a mai călca pe pământul Elveției.

Sărbările iubilare nu se vor ținea.

Sărbările iubilare ce erau să se țină din privilegiul domniei de 50 ani ai M. Sale Impăratului, în urma morții neașteptate a Reginei, nu se vor ținea.

Chiar și servirea missei festive în biserică Sf. Stefan este sistată.

Orăștia în ziua înmormântării.

Sâmbătă, în ziua înmormântării, foarte multe case, cari până aci nu au arborat steaguri negre, le-au arborat încă des-de-dimineață, așa încât abia puteai zări unde și unde câte o casă, care se nu anunțe durerea mare de care au fost cuprinși cu toții.

La 2 ore d. m. toate prăvăliile s'au închis.

Pe la 4 ore clopotele dela toate bisericile din loc anunțau jalnic momentul sfâșietor, în care M. Sa Impărăteasa-Regină a fost dusă spre locul vecinicii.

La biserică romano-catolică s'a ținut înainte de prânz un serviciu divin, pentru odichna sufletului M. S. Impărătesei.

Felinarele de pe străzi au fost aprinse și îmbrăcate în doliu. Mulțimea, în haine negre, circula pe stradele orașului.

Studenții dela gimnasiu și-au manifestat doliul lor prin purtarea de pantlici negre la mâna stângă.

Nenorocirile Casei Habsburgice.

Nici că-și poate cineva închipui, că ar fi cu puțință ca atâtea nenorociri să treacă peste vre-o casă domnitore, câte, durere, au trecut peste Casa habsburgică, încă înainte de asta cu vre-o șase sute de ani.

Nu mai puțin decât 12 membri ai acestei Case și-au pus ei însuși capăt vieții.

Nenorocirile înfiorătoare ce au trecut peste capetele urmașilor lui Rudolf, întemeietorul Casei habsburgice, sunt multe.

Un membru al acestei Case s'a înecat în valurile Rinului, al doilea a căzut jertfă junghiat fiind de nepotul său, al treilea a fost sfâșiat pe câmpia Sempach, al patrulea a fost

sdrobit de potcoavele calului. Șese dintre ei au beut păharul plin de venin, și astfel au scăpat de lumea aceasta. Al unsprezecelea a murit în urma cercetărilor de nouă lucruri, ear' al 12-lea, Impăratul Maximilian, a fost împușcat de răsculații din Mexico.

Cele mai dese și mai crunte lovituri le-a îndurat însă, în decurs de 31 ani, dela 1867 încoace, Impăratul nostru.

În 1867, 19 Iunie, a murit Impăratul Maximilian, fratele Monarchului nostru.

Sofia Impăratului Maximilian, ne mai putând suporta lovitură crudă cauzată prin moartea soțului ei, a înebunit, și în starea aceasta tristă se află încă și în ziua de astăzi.

Nepotul Impărătesei Ludovic, Regele Bavariei, încă a înebunit și s'a aruncat în lacul dela Staremburg.

În 30 Ianuarie 1889, singurul fecior al părechi împărătești, moștenitorul de Tron Rudolf, a fost găsit mort, cu capul sdrobit de gloanțe.

Această înfiorătoare știre nimeni n'a îndrăznit să o aducă la cunoștința Impăratului, decât însași Impărăteasa-Regină Elisabeta, care suspinând a zis: »A murit Rudolf!« și apăsată de dureri a căzut la pământ.

Nu mult după aceasta s'a pierdut pe largul mării archiducele Ioan, care și-a luat numele de Ioan Orth, încât nici azi nu se știe de a murit ori ba.

Archiducele Wilhelm, a fost aruncat de pe calul său, care s'a spriat de tramvaiul electric din Baden, încât din căzătură i-a urmat moartea.

În 1895, 6 Sept., Ladislau, fiul archiducelui Iosif, și-a curmat viața slobozindu-și un glonț.

Cu o jumătate de an înainte archiducesa Sofia, sora Impărătesei, a căzut pradă flăcărilor focului ce a isbucnit în bazarul de binefacere din Paris.

Și acum, după toate acestea, ca să fie cupa durerilor plină, a urmat moartea Impărătesei Elisabeta, cauzată prin mâna ucigașe a unui om fără D-zeu, care nu voește să știe de nici olegi în această lume.

Câte vor mai trece încă peste capul iubitelui nostru Impărat, atât de des și de crunt lovit din partea nemiloasei sorți, numai bunul D-zeu o știe.

Amănunte despre Lucheni.

Lucheni, ucigașul M. S. Impărătesei, a scris din închisoarea în care de present se află, o scrisoare jurnalului »Don Marcio« din Neapol. Scrisoarea e făcută într-o limbă franțuză foarte stricată, cuprinsul ei însă nu-l arată pe Lucheni nici-decum de un om mai de

rînd. Prin niște cuvinte ironice, el roagă pe editorul acestui ziar, ca să atace pe toți cari voesc ca să-l prezente înaintea lumii ca pe un criminal. El zice mai departe, că toți aceia, cari zic că a săvârșit această faptă din cauza miseriei, se înșală. Toți suveranii și toți miniștrii, zice Lucheni, ar trebui curățiți de pe fața pământului, cine vrea să mănânce, acela să lucre.

*

La interogator, Lucheni a zis că voește să arate că nu e nici nebun, nici miserabil. El a recunoscut pila de a lui și că a cumpărat-o din Lausanne. După acestea a spus și vre-o câteva trăsături din viața sa.

Zice că s'a născut în Paris, dar' părinții nu și-i cunoaște. Cele dintâi impresii, de care își aduce aminte, le-a primit în spitalul din Parma. Când a fost de 10 ani l-au dat însă afară, spunându-i, că acum își poate câștiga pâinea și singur. Până la vârsta de 20 ani a lucrat prin mai multe fabrici din Parma, când apoi s'a dus la miliție. Trecându-i anii de serviciu militar, s'a dus la Neapol, unde a intrat ca servitor într-o casă princiară.

El zice că stăpânii lui au tratat destul de bine cu dînsul, dar' cu toate acestea, ideea lui totdeauna a fost ca să fie anarchist, ceea ce a și devenit, fără să știe.

Eșind din serviciu, el a umblat prin Italia și a lucrat 8 săptămâni în cantonul Zürich, ca terasier. Prin 1894 a plecat la Viena, ear' de aci la Budapesta, unde a petrecut 3 luni, vîzînd în acel timp și pe Impărăteasa de două ori. După acestea își scoase un bilet de drum, pentru Fiume, de unde apoi a plecat pe jos la Triest. Consulul italian de acolo l'a refuzat spriginul, ba l'a dat și pe mâna poliției, care l'a deținut 4 zile în arest și după aceea l'a escortat la graniță. A muncit apoi ear' prin mai multe orașe italienești; s'a dus și prin Lausanne, unde au cercetat foarte des cluburile socialiste și anarchiste.

Ucigașul se pare că nu are nici o remușcare. Vorbește foarte clar și corect.

*

»Neue Freie Presse« spune, că un raportor al său, a avut ocazia de a vedea pe Lucheni. După-ce s'a sfârșit interogatorul, judele de instrucție Lechet a eșit din cabinetul său, lăsând ușa deschisă, și Lucheni a fost adus în coridor.

Ucigașul răspundea la toate întrebările cu o liniște de necrezut.

— Unde erai la 30 August, când Impărăteasa a venit la Territet? l'a întrebat judecătorul.

— Mercuri, răspunde Lucheni, eram încă la binaua edificiului postal.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Cum am învins.

(Nuvelă)

Trecuseră zilele frumoase ale verii cu duiosul glas de greeri, cu bizăitul jalnic al roiului de musculițe, cu acel farmec răpitor al miilor de flori de fân, cu simfonia blândă a unui popor de păsărele, cu freametul frunzelor de plopi, cu gingașul miros de flori de teiu și cu câte alte note caracteristice ale lunilor de vară și sosise zilele răcoroase, une-ori senine, alte-ori posomorite ale toamnei, cu crivețul rece ca ghiața, cu amortirea miilor de vietăți, cu veștejirea codrului, cu tăcerea duioasă, une-ori jalnică, întreruptă când și când prin geamăt de vînt și sbieret de tauri.

O neliniște cumplită domnea în tot satul. Nu auziai vorbindu-se de cât de moarte, cași-când ciurma ar fi început să secere ogoarele de generații omenești. Ceva misterios! În inima fiecăruia era când o frică grozavă, când un pic de nădejde... de entuziasml...

Seara o agitație groznică, aci veselă, aci tristă, și apoi totul reîntra într-o tăcere mormentală, încât credeai că și apele dorm. Puțin numai și câinii, ca niște prevestitori de rele, începeau să urlă... să urlă a pustiu... Luna se roșise pe de margini și prin case nu auziai decât suspinuri de femei, ear' p'afară geamătul fioros al crivețului... Cu un accent as-

cuțit, ce-ți lua auzul, venia la ureche câte un voi eșit din fundul inimei și imediat o rugăciune smerită a pruncilor înălțată către Dumnezeu, în care numele de tată era năbușit în plâns.

Părea că se astîmpărase acest sgomot și că Dumnezeu oțelindu-i pe toți în suferințe, o desinteresare și o nepăsare generală domnia peste toți, când, cu sosirea unei seri fericite, sosi în tot satul un cuvînt norocos: »Isbînda e a noastră... am răpus pe Turc«.

»Bravo bărbaților noștri! strigau femeile, alam să fie tatil ziceau copilașii, să trăiască copiii noștri că știu să se lupte voinicește! îngănau bătrânii...«

Și n'a trecut vreme multă de atunci și lângă un foc, deasupra căruia ferbea o căldare cu mălaiu, ședeau doi bătrâni răzimați în toege; ear' deasupra luna ivindu-se când și când la încheieturile norilor îi privia galeș.

— Așa, cuscre!.. așa a fost ursita lor, așa a vrut Dumnezeu și noroc bun! Înaintea lui Sfântu, nu putem zice un cuvînt...

— Fie, mîi cuscre, că par'că a fost un făcut!.. Totdeodată așa... și Neculai al meu și Andreiu al dumitale să moară din atîția voinici ai satului, amîndoi cumnați buni, nu glumă?!

— Dumnezeu să-i ierte și să le fie țărîna ușoară, mî, că terice or fi de ei, că au murit pentru țeară: dar' e neferice de sîrmanii lor copilași și de bietezele nurori, amîndouă surioare! Cum au rămas ele vîdane... toată ziua se bocesc, sîrmane!

— Ce o fi asta, mîi cuscrișorule, de cătăva vreme nu e noapte dela Dumnezeu să nu vizez pe Badea al Ilinchiu, unde vine cu Nicolae al meu de mîna, așa cu piciorul rupt de ghiuleaua tunului și cu pieptul străpuns de gloanțe.

— Mî, mare minune, biata Smărăndica se topește cu plînsul. Toată ziua se bocește, își rupe pîrul și se bate cu pumnii în cap; ear' sîrmanul Urseiu, când o aude plîngînd, începe să urlă, de te ia groaza. Baba mea s'a uscat cum e o corlată; toată noaptea plînge... plînge mereu. Când ai vedea-o juri că-i meliță. Nu știu zău, ce să-i mai fac?

— Dar', mîi cuscre, eu mî mai gîndesc una... au perit mai mulți, mî, nu numai ai noștri, și eu zic că nu se cade să ne jelim așa, când ei au murit pentru noi, pentru țară și pentru moșioara lor.

— Bine zici, zeu, că mulți au mai murit! Dincolo la Medelniceru, în sat, ci-că, n'a rămas nici unul, mîi cuscre, și au fost șapte voinici cu toții dimpreună.

— Dumnezeu să-i ierte, cuscre, așa a tost să fie, și pace. Dar' n'ai auzit mai bine cum, ci-că, așa din chiar Doamne, mîi frățioare, să iasă și pîrdalnicul ăsta de rășboiu?

— Păi că n'aveam să ne prăpădim noi copilașii, mîi cuscre, de nu venia Domnitorului nostru o hîrtie dela țarul Nicolae, că să vie în ajutor, că Turcii erau să-l arunce în Dunăre cu toți Muscalii lui ăia înalți ca muntele și roșii ca sfecla.

— Da bine, mîi frățioare, cum bag eu de seamă, ai dracului oameni sunt Muscalii ăștia... de un cărd de vreme nu se mai lasă, nenșorule, de fel, de capul Turcului. Ce o fi avînd de gînd?

— Păi de, cuscre, gîndul Muscalului e mare... dar' după-cum mi-a spus Nică al babii Zinchii, de nu eram noi Românii, se faceau toți Muscalii mormoloci în Dunăre.

— Da ai noștri au fost pușini de tot pe lângă tabăra muscălească și turcească.

— Pușini, pușini, dar' oameni vrednici, nu bătaie de joc, ci-că, băgase în friguri pe Turci colo la reduta aia, la Grivița, la Plevna... da ce mai halandala, mîi cuscre, dar' sultanul ce păți? Nu mi-ți-l-a prins și l'a dat Domnitorului nostru ca p'un curcan de plocon?

— Bre... bre! da vrednici au fost, nu glumă, zeu! Ai vîzut, frățioare, ce frică era în sat la noi? Ba pîrintele Stan ne dedea mereu grije: »Rugați-vă, tată, să ne dea Dumnezeu nouă isbînda, că mult am mai suferit și noi dela Turc«.

— Ce să zici, cuscre, crezi dumneata că am căpătat noi isbînda pentru-c'am fost meșteri în bătaie, ori pentru-c'am fost mulți? Doamne ferește, n'auzai ce spunea ieri alde Alecu, ci-că, noi suntem un pumn de oameni pe lângă Turcii ăia fioroși și mulți ca spuza mării.

— Om fi, zeu!

— Da nu te uiți dumneata, mîi cuscre, că Românii la a mai mică treabă se închină

— Te-ai servit la săvârșirea crimei de mâna stângă?

— O, nul răspuse el, eu mă servesc totdeauna de dreapta. Și de astă-dată tot cu dreapta am dat lovitura.

Aci Lucheni a zîmbit puțin, s'a închinat și a arătat cu mâna cum a lovit.

Ochii îi sclipiră sălbatec și zîmbetul înfricoșat ear' s'a ivit pe fața sa. Substitutul l-a întrebat: »Dacă ai fi putut ucide pe Humbert ori pe Crispi, ai fi făcut-o?»

Lucheni răspuse: »Pe regele cu bucurie, dar' pe Crispi nu, o nul Crispi e un hoț, a furat 500.000 de lire. Eu aș fi furat mai mult în locul lui. În fața unui tâlhar trebuie să-ți scoți pălăria. Nu omor eu pe un tâlhar!»

Apoi începuse să ridă. Chiar și judecătorul nu și-a putut stăpâni spaima, cu toate-că e dedat cu felul de exprimare al ucigașului. După acestea Lucheni tăcî, dar' zîmbia mereu, e un zîmbet caracteristic, cu care întimpină pe ori-cine.

Un funcționar dela tribunal spune, că Lucheni se prezentă ca un om fericit, căruia i-s'a întemplat un mare bine. În 13 Sept. n. dimineața, Lucheni l-a salutat cu vorbele: »Bună dimineața! Ce faci? Am dormit foarte bine!»

Judecata i-se va aduce pe la sfîrșitul lunii Octombrie, de cătră jurații din Geneva.

Consistorul sêrbesc contra dotării olerului.

Ministrul ung. de culte a invitat și pe Consistorul eparchial sêrbesc din Vêrșet, ca să-și pună la dispoziție numele acelor preoți, cari crede dînsul că ar avea lipsă de ajutorul statului. Acest consistor a ținut în 24 Aug. o ședință asupra acestei chestii, sub presidența dlui protopop Alexandru Stoianovici din Vêrșet.

Au hotărît cu *unanimitate* ca să facă cunoscut ministrului, »că în diecesă Vêrșetului nu se află nici un singur preot, care ar avea lipsă de acel ajutor al statului».

Deoarece acel preot, care ar primi acest fel de ajutor al statului, ar fi silit să se bage în slujba ideii de stat național maghiar, și a se supune puterii disciplinare a ministrului, prin ceea-ce ar călca autonomia bisericii sêrbesti. Dacă guvernul unguresc voește să ajute preoțimea sêracă, atunci să pună la dispoziția Consistorului acel ajutor, care sigur își va ști face datorința cu mult mai bine decât ministrul unguresc.

O hotărîre aceasta, care este vrednică de toată lauda. Prin aceasta confrății nostri sêrbi

și zice: »Stăntă cruce ajută». Așa e el dela Dumnezeu să fie cu credință și Dumnezeu nici-odată nu-l lasă.

— Bine zici, mîi cuscre. Mare e puterea lui Dumnezeu. Toată lumea, ai vîzut, venise la biserică. Și cum mai plîngea și cum se ruga și copilașul ăl mic, ca să ne ajute Dumnezeu! Ce să zici, cuscre, sunt om bătrîn, mare, și iacă am plîns și eu mai rău decât copilașii ăi mici.

— Dar' bine că nu ne-a fost ruga și lacrimile înzadar, mîi cuscre; bun e Dumnezeu sfîntul, ai vîzut cum ne-a ajutat de am căpăt noi isbînda. (Va urma.)

Dar' sêrmanul drumar!

Un biet cioroiu mergea într'o seară de iarnă dintr'un sat în altul. Frigul creștea din ce în ce tot mai mult, ear' el era îmbrăcat cu o cămașă ruptă și petecită ca vai de ea. Merse cioroiul nostru cît merse, până când dela o vreme ne mai știind ce să facă de frig, se oprî în loc și vîzînd pe marginea drumului un mărăcine, hotărî să-și facă cort dintr'însul. Iși desbrăcă cămașa și o aruncă deasupra mărăcinelui, ear' el se virî dedesupt. Dar' unde naiba să-și fie mai cald acum.

»Vai sêracul de mine!» se tînguia bietul țigan. »Io-'s în cort și-'s mai mort; dar' sêrmanul drumar, ce-o fi de capul lui!»

au dat dovadă cît de mult țin ei ca autonomia lor bisericească întru nimic să nu poată fi știrbită.

CORESPONDENȚA

Câmpuri-Surduc, în Septembrie 1898.

Onorată Redacție!

De un timp îndelungat ne străduim a ne isprăvi o sf. biserică, unde credincioșii noștri să-și afle mîngăierea sufletească. Predând edificarea noii biserici dlui Nicolae Părău din Orăștie, dînsul pe lângă o silință bravă, și întotdeauna în cea mai bună înțelegere cu noi, a terminat noua biserică, cu toate-că din partea noastră încă nu ne sunt terminate agendele, și după-cum am anunțat Duminecă în 30 August (11 Septembrie) s'a îndeplinit actul sfințirii acestei biserici.

Acest act s'a îndeplinit din partea Preaonoratului Domn protopresbiter Avram P. Pêcurariu din Iliia, ca delegatul Excelenței Sale. La sfințire au servit 13 preoți. Un moment înălțător de inimi a fost acest act. Cântările le-a executat un mic cor format din elevi cu învățatură din seminarul nostru »Andreian», și conduși de dl învățător Roșu, cu multă evlavie au cântat Liturgia dlui Dima.

La sfințirea acestei biserici foarte numeros public a participat din întreg giurul și din comune chiar îndepărtate de noi, deoarece știind toți marile greutăți cu cari s'a zidit această biserică, abia apucau să vadă cu ochii, în ce chip și-a dat și aici atotputernicul D-zeu nemărginitul seu ajutor. Puțini la număr, însă cu bărbăție, ne-am apucat de un lucru mare, așa zicînd, și »voind noi am putut». Suntem de credința, că nu e bine să te dai lașității, și mai ales noi Români, ci din contră sălește-te din toate puterile a săvârși lucrul frumos și nobil.

Onoratul public ce a participat la sfințirea bisericii noastre, ca odinioară craii dela Rêșărit, ne-au venit aducîndu-ne daruri, cu deosebire vrednicii noștri vecini din Tătărăști ne-au venit cu o adevărată procesiune bisericească cu prapori, întonînd cântări bisericești, încît au înălțat tare actul sfințirii bisericii noastre.

Această biserică în mare parte s'a zidit din contribuțiile benevole ale creștinilor mariminoși, adevă prin colecte. Aceste colecte au fost expuse în biserică spre privire onoratului public, și pentru contribuții și alți binefăcători s'au înălțat rugăciuni ferbinți.

După serviciul divin întreg publicul a fost invitat la o masă modestă, dată de poporeni acestei biserici, desemnîndu-se locurile amăsurate stărilor.

Ridicîndu-se toasturile obicnute, străbate știrea despre asasinarea Maiestății Sale Impêrătesei Regine, și ce ne-a fost nouă dată, ca primul serviciu, după sfințirea bisericii, să-l facem chiar pentru Preainalta persoană. Da, așa este!

Critica onoratului public, între care un număr foarte însemnat de inteligenți, a fost o curată laudă pentru edificatorul Părău, pentru pictorul Mareșescu, încît am auzit și măgulitoarea vorbă, că așa o biserică rar o afli.

Mă mărginesc la aceste șire, căci altcum mi-ar trebui trei numeri întregi de jurnal să descriu tot, și din parte-'mi pot exclama: »Acum liberează pe robul tîu în pace...» că vîzură ochii mei lumină spre descoperirea neamurilor... X.

Alegerea de protopresbiter la Dobra.

Luni în 24 August st. v. s'a săvârșit alegerea de protopresbiter gr-or. pentru tractul Dobrei. Alegerii i-a premers serviciul divin celebrat de comisarul consistorial dl Nicolau Ivan, protopresbiter și asesor și de domni preoți Ioan Sêrb din Roșcani și Sofroniu Olariu din Tisa. Rêspunsurile liturgice, după Dima, le-a cântat cu o acurateță exemplară un cor compus din vre-o 8 elevi ai seminarului nostru »Andreian», sub conducerea harnicului învățător din Deva dl Toma Roșu.

La finea serviciului, dl comisar consistorial a rostit o frumoasă vorbire plină de poavețe pentru iubirea de lege și neam, care a fost primită cu însuflețite strigăte de »trăească!» Urmează o mică pauză.

La 11 ore membrii sinodului electoral, compus din toți preoții din tract și din inteligență, așa că erau trei părți oameni inteligenți și o parte țerani, se întrunesc din nou în sfînta biserică. Dl asesor consistorial ocupînd locul presidial, arată însemnătatea actului ce se face, punînd la inima fiecăruia sfatul seu, de a se lăpêda cu acest privilegiu de ori-ce patimă și interes personal, declară sinodul de deschis. După-ce să alege de notar dl Ioan Petrușoiu și după-ce să verifice toți membrii extraordinari noi aleși, constatîndu-se, că alegerile pretutindenea s'au făcut în regulă, să constată că din 47 de membri, prezenți sunt 39.

Concurenți pentru postul de protopresbiter au fost trei inși, anume: Avram S. Păcurariu, adm. protopopesc, Iosif Morariu, preot în Cuvîn și Gerasim Sêrb, profesor. Sinodul parochial din parochia centrală și-a dat votul său, așa numit »colectiv» pentru ori-și care din acești trei, asemenea și comitetul protopresbiteral i-a pus pe toți trei în candidație.

Să alege comisia de scrutiniu în persoanele dlor Ioan Morariu, Ioan Muntean și Ioan Petrovițiu, după care să face votare prin țidule. La scrutiniu să constată că dl Avram S. Păcurariu a întrunit 28 de voturi, din cari unul s'a nimicit, fiind scris pe țidulă simplu numai Păcurariu, dl Gerasim Sêrb 7 voturi și Iosif Morariu 3 voturi, dintre cari unul asemenea s'a nimicit, fiind scris Ioan în loc de Iosif, ear' un vot a fost nimicit fiindcă țidula nu cuprindea nici un nume de al concurenților.

Protocolul luat în acest sinod să verifice, după-ce presiului mulțamește membrilor pentru ordinea exemplară ce au observat-o la ducerea în deplinire a acestui act însemnat.

Aldea.

Stările în Creta.

Grecia crede, că insula Creta nu peste mult va fi o provincie grecească.

Aceasta o deduce din faptul, că Rusia, Anglia, Italia și Franca, cari de prezent ocupă porturile din Creta, s'ar fi înțeles ca să alunge din Creta pe toți bașibozucii, în număr de vre-o 15 mii și celelalte trupe turcești, ear' după aceea să proclame destituirea tuturor autorităților turcești și pe prințul George să-l numească de guvernator.

La numirea prințului George de guvernator se crede că Sultanul nu se va învoi, și posibil că-i vor sta într'ajutor la aceasta și Germania și Austro-Ungaria, cari prin aceea, că și-au retras trupele din Creta, dovedesc că sunt mulțumite cu stăpînirea turcă de pe insulă.

Despre bașibozuci, fiind ei vina tuturor tulburărilor, se zice că nu mai este mult până-i vor alunga din Creta.

La cas că cestelalte puteri nu vor fi de acord cu propunerea Rusiei de a numi de guvernator peste insulă pe prințul George, stările din Creta nu numai că nu se vor îmbunătăți, ci din contră se vor încurca tot mai mult.

NOUTĂȚI

Parastas pentru M. S. Impêrăteasă-Regina Elisabeta. Mercuri la orele 9 înainte de amiază, s'a servit în biserică gr-cat. din Orăștie un parastas, întru memoria mult regretatei Impêrătesei și Regine Elisabeta. Parastasului i-a premers servirea sf. Liturgii de cătră protopopul local Iulin Rașin. La acest parastas au luat parte inteligența din loc, atât română cât și străină. Anume personalul judecătoriei cercuale, al magistratului orășenesc, în frunte cu primarul, precum și oficerimea dela ambele batalioane ale reg. ce staționează în Orăștie, adevă 63 și 64. Atât rêsponsurile liturgice cât și cele ale parastasului, au fost date de cătră corul bisericii gr-cat.

Al VI-lea ajutor al »Reuniunii române de înmormântare din Orăștie» s'a dat membrului Iosif Velicska, timar, rêsosat sêptemăna trecută. Ajutorul dat urmașilor lui e de 46 fl. 50 cr.

»Ordul Elisabeta». M. Sa prea bunul nostru Impêrat și Rege a întemeiat, întru memoria rêsosatei Regine, un nou ord sub numirea de »Ordul Elisabeta», menit a se da acelor femei, cari au merite pe terenul religiei, al umanității și al filantropiei. În legătură cu acest ord stă și o medalie, numită »Medalia Elisabeta». Contesa Sztáray, dama

de Curte, a fost cea dintâiu care a primit marea cruce a »Ordului Elisabeta».

Timbrele pentru documente. Cu 1 Septembrie n. timbrele vechi pentru documente au eșit din folosință, înlocuindu-se cu altele noue. Timbrarea documentelor cu timbre vechi deci nu mai are valoare. Timbrele vechi se pot rêscompêra numai până la 1 Octombrie n.

Ziua Elisabeta — sêrbătoare școlară. Ministrul Wlassics va da în curînd o ordinațiune, prin care în memoria Impêrătesei va institui pe viitor ziua Elisabeta de sêrbătoare școlară, în care nu se vor ținea prelegeri în școalele și institutele din țeară.

Copiii născuți din căsătoria civilă. Mare necaz și supărare a produs între compatrioții noștri maghiari faptul, că un preot catolic, anume Kánovics din Budapesta, a introdus în matricula botezaților de nelegiuit pe pruncul unui oficiant. Amintitul preot a zis, că pe toți pruncii, cari se vor naște numai din căsătorii civile, îi va scrie de nelegiuiți.

Necrolog. Ioan Hulpuș, comerciant în Alămor, a rêsosat în 18 Septembrie n., în etate de 45 ani. În mormîntarea a avut loc în 20 Sept. n. Fie-i țêrina ușoară!

Mulțumită. Adunarea generală a despărțimîntului V. (Seliște) a »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», ținută în acest an în Apoldul-de-jos, a binevoit a vota pentru biblioteca școlai gr-or. de aici suma de 20 fl, care s'a și predat direcțiunii școlare pentru a fi întrebuintată spre înmulțirea bibliotecii. Din această cauză subsemnatul se simte plăcut îndemnat a-i aduce cuvenita mulțumită. Apoldul-de-jos, 9 Sept. n. 1898. Nic. Simulescu, dir. și înv.

O prorocire. Eată ce istorisire ne face »Münchener Zeitung»: În anul 1850, pe când fii ducelui Maximilian de Bavaria se aflau într'o zi adunați în parcul castelului din Bogenhausen, eată că apare o țigancă și roagă pe prinți și pe princese să-și dea voie să le spună norocul. Ei se învoieră. Princoisei Elisabeta (impêrăteasa Austriei), țigancă i-a prorocit, că se va urca pe tron, că va fi greu lovită de soarte în vieța ei și că nu va muri de moarte bună...

Petrecere cu dans arangiază tinerimea română din Lipova, Duminecă în 2 Octombrie n. a. c., în sala hotelului »Arhiducele Iosif». Venitul curat este destinat pentru tondul tinerimii studioase din Lipova.

Atentate anarchiste. Incepînd dela 1876, atentatele anarchiste se țin lanț. Dela 1878 până în prezent s'au plănuit și în mare parte s'au săvârșit următoarele atentate, îndreptate în contra domnitorilor: În 1878, la 11 Maiu, anarchistul Hödel a atentat la vieța împêrăratului Wilhelm I. al Germaniei, dar' fără succes. În 1878, la 2 Iulie, Dr. Nöbling a pușcat asupra împêrăratului Wilhelm I., fără a-l nimeri. În 1878, 17 Nov., anarchistul Passamante a voit să-l străpungă pe Umberto, regele Italiei. În 1878, 28 Oct., atentatul lui Solovieff în contra Țarului Alexandru al II-lea. În 1879, 31 Oct., atentatul lui Hartmann în contra Țarului Alexandru II. În 1879, 30 Dec., atentatul lui Otero și Gonzales în contra lui Alfonso al XII., regele Spaniei. În 1880, 7 Febr., atentat cu bombă în contra Țarului Alexandru II. În 1882, 13 Martie, atentat cu bombă în contra Țarului Alexandru II., căruia îi și cade jertfă. În 1885, 13 Iunie, Reinsdorf și soții sei au proectat un atentat cu dinamită în contra împêrăratului Germaniei Wilhelm I. În 1894, 24 Iunie, asasinarea lui Sadi Carnot, de cătră Casiero Santo. În anul trecut un anarchist a voit să-l străpungă pe regele Umberto al Italiei.

FEL DE FEL

Păstrarea crastaveților. Pentru a păstra crastaveții vreme mai îndelungată și încă verzi, e de lipsă ca să tăiem pe cei mai frumoși dintre ei, se înțelege că coadele să rămână. Îi spălăm apoi în apă și îi frecăm cu o perie moale, așa ca să fie curați, apoi îi uscăm bine. Îi stropim apoi cu albuș de ou, dar' așa ca nici o pîrticică să nu rămână neunsă cu albuș. Crastaveții astfel stropiți îi vom lega de o sfoară și-i vom pune într'un loc uscat, dar' astfel, ca să nu se atingă unul de altul. În chipul acesta vom putea păstra crastaveții vreme mai îndelungată.

O nouă metodă pentru conservarea laptelui. Inginerul danez Casse a inventat o metodă, după care se transporteaza vara laptele pe distanțe mari, fără-ca să-și peardă ceva din calitățile lui. Această metodă se întrebuintează de cătră societatea de lăptărie

daneză dela 1896 încoace, având un succes perfect. După „Milch-Zeitung” această metodă este foarte simplă și constă numai în aceea, că cu ajutorul unei mașini frigorifere se îngheață cam $\frac{1}{6}$ -a parte din laptele ce trebuie transportat. Un bulgar de lapte îngheață de vre-o 12 kgr. greutate, se pune într-o cană de 50 litre, peste el se toarnă laptele răcit ca de comun și pe urmă vasul se închide hermeticește: Laptele astfel tratat a suportat un transport de 8 zile pe calea ferată din Danemarca la Paris, în timpul căldurilor celor mai mari de peste vară și s'a vândut și întrebuințat la Paris ca lapte proaspăt.

Păstrarea prunelor. Să se pună într'un borcan de sticlă sau într'un vas de pământ un rând de prune cu coadă cu tot și altul de bucături de hârtie, și să se urmeze tot astfel până se umple borcanul, și după-ce l'am astupat bine, ca să nu intre apă înăuntru, să îngroapă în pământ la adâncime de un metru, unde se află o temperatură potrivită. În Ianuarie sau Februarie putem scoate acele prune cu cenușea ceea sură pe ele, întocmai așa ca și când sunt luate din prun.

Mulțumită publică.

În numele credincioșilor noștri, aducem și pe această cale ziaristică călduroasă mulțumire, pentru binevoirile și ajutoarele morale și materiale ce le-am primit dela următorii P. S. domni, pentru edificarea școlii noastre din loc, și anume:

Excelența Sa Dr. Victor Mihályi de Apșa 5 fl., „Timișana” institut de credit și economii (Timișoara) 5 fl., „Arieșana” institut de credit și de economii (Turda) 5 fl., M. Stim. Domn Dr. Enea Draia, avocat (Abrud) 4 fl., „Bistrițana” institut de credit și de economii (Bistrița) 2 fl., Dl Dumitru Grecu, hutman de mine în Criștior, ne-a colectat 10 fl., Onor. Domn Nicolae Onețiu, paroch, ne-a colectat 2 fl. 4 cr., „Albina Filială” din Brașov 2 fl., Dl Nicolae Marian, comandant la gend. în Deva 1 fl., suma 35 fl. 4 cr.

D-zeu să răsplătească cu bine ceresc la toți acești prea stimați Domni, cari din îndemnul simțimentelor adevărat creștinești și al dragostei cătră neamul nostru românesc s'au îndurat a ne ajuta și pe noi.

Servească-le stimaților noștri contribuitori aceste jertfe spre mulțumirea sufletului.

D-zeu să le răsplătească din bunătațile sale cerești, premărindu-i ca pe cei-ce iubesc națiunea și neamul seu; ear' nobilele fapte să fie la toți exemplu de imitare.

Mogoș, în 9 Septembrie 1898.

Pentru comitetul parochial:

Vasile David,
paroch gr.-or.

Vasile Milea,
notar comunal par.

Mulțumită publică.

(Urmare).

Lista Nr. 107: Colectant dl Gerasim Vana, cleric în Budapesta, dela Gerasim Vana 50 cr., și dela alții clericii deacolo 2 fl. 75 cr.

Suma: 3 fl. 25 cr.

Lista Nr. 191: Colectantă doamna Luiza Pop, protopopeasă în Hunedoara, dela doamnele Butsi Klementina 2 fl., Elisabeta Dănilă 1 fl., Sofia Boldiu, 1 fl., vęd. Ida Murășan 50 cr., Amalia Buda 50 cr., Amalia Dima 1 fl., Schalát Jozsefné 1 fl., N. N. 50 cr., Suhajda Györgyné 50 cr., Elena Popovici 50 cr., vęd. Cserny Jozsef 1 fl., Dr. A. Feier 1 fl., Petru Moisin junior 1 fl., Dr. Büchler Mórné 1 fl., Alexandru Dima a Evuți 1 fl., Balint Károlina 50 cr., Luiza Pop 1 fl., Béra Anna 1 fl., Butsi Ottilia 50 cr., Dancs Anna 1 fl., Sofia Stoichița 50 cr., Maria Muntean 1 fl., Hlavács Johan 50 cr., Gabriele Mátyásfy 1 fl., Elena Tulea 1 fl., Maria Schuster 50 cr., Viorica Schuster 50 cr., Licher Victorné 50 cr., N. N. 30 cr., Eremie Muntean 50 cr., Szt. Fer. Járda 1 fl., Nehéz János 50 cr., Strauss Ferencz 50 cr., Maria Oprea 1 fl., Schürger Etelka 60 cr., Alexandru Cassian, notar 2 fl.

Suma: 29 fl. 40 cr.

Lista Nr. 782: Colectantă doamna Iuliana Habor năs. Pop, preteasă în Lugos dela doamnele: Iulia Habor 2 fl., Emilia Avramescu 1 fl., Catarina Madincea 1 fl., Emilia Rezei 1 fl., Ecaterina Rezei 1 fl., Adela Costin 1 fl., Livia Densușan 1 fl., Terezia Popescu

1 fl., Elena Turelik 1 fl., Raveca Jivanca 1 fl., Cati Iovanescu 50 cr., Maria Bercian 1 fl., Doamna Tit Hațieg 1 fl., N. N. 1 fl., Maria Biberia 1 fl., Silvia Dr. Major 1 fl., Cristina Tiucu 1 fl., Maria Păunescu 50 cr., Elena Tucu 50 cr., Maria Tucu 50 cr., Elena Rămer 2 fl., Sofia Grozescu 50 cr., Maria Teodorovici 40 cr., Catarina Ghiura 60 cr., Augusta Dobrin 50 cr., Sabina Florescu 1 fl., Ana Ardelean 50 cr., Elisabeta Grecu 1 fl., Roza Szabo 1 fl., Valeria Popovici 50 cr., Constanța Bercian 1 fl., Elena Niagu 50 cr.

Suma: 28 fl.

Lista Nr. 163: Colectantă doamna Eugenia Pap năs. Ianza, protopopeasă în Baia-de-Criș, dela Eugenia Pop 1 fl., Tobia Mihalovici 1 fl., Romul Coțioiu 2 fl., Ioan Ruscan 1 fl., Dr. Nicolae Robu 1 fl., Adela Balázs 1 fl., Petru Gligor 1 fl., Teodor Pop, avocat 1 fl.

Suma: 9 fl.

Lista Nr. 130 și 162: Colectant dl Constantin Pop, protopop în Baia-de-Criș, dela Costantin Pop 1 fl. și dela credincioșii de acolo 6 fl. 25 cr.

Suma: 7 fl. 25 cr.

Lista Nr. 190: Colectantă doamna Maria Cassian în Kb.-Toplița, dela Dr. Dragits 50 cr., Petrian 50 cr., Maria Ionașcu 1 fl., Stock Rezső 50 cr., Takáts Lipót 40 cr., Muntean Eremias 50 cr., Maria Cassian, notaresă 1 fl., Alex. Cassian, notar 1 fl.

Suma: 6 fl. 40 cr.

Lista Nr. 184: Colectant dl Stefan Berinde, preot în Câmpul-lui-Neag, dela Stefan Berinde 1 fl. 1 cr. și dela credincioșii de acolo 3 fl. 22 cr.

Suma: 4 fl. 23 cr.

Lista Nr. 217: dela dl Marcu Cetățianu din Reghin 5 fl.

Lista Nr. 251: Colectant on. Dionisiu Dobreanu, paroch în Sântă-Mărie-Orlea, dela biserica și credincioșii din Sălașul-inf. 3 fl. 4 cr.

Lista Nr. 253: Colectant dl Iuliu Rațiu, protopop în Orăștie, dela Iuliu Rațiu 2 fl., Anastasia Roșca 1 fl., Lucreția Suciu 1 fl., Aesculop 1 fl., Dr. Pop 1 fl., S. Corvin jun. 50 cr., L. Bercian 50 cr., Victoria Dr. Erdélyi 1 fl., Vasile Popovici 50 cr., Ana Popovici 50 cr., Nicolae și Raveca Rob 2 fl., Pavel Rob 1 fl., Maria Rob 1 fl., Ioana Pascu 1 fl., din Almașul-mare dela: Teodor Trif 50 cr., Maria Trif 50 cr., Aron Trif 50 cr.

Suma: 15 fl. 50 cr.

Lista Nr. 278: Colectant dl Ioan Bora, paroch în Coroești, dela credincioșii din filia Vaidei 5 fl. 35 cr.

Lista Nr. 290: Colectant dl Iustin Bora, cleric în Budapesta, dela Valeriu T. Frențiu 1 fl., Petru Cupcea 1 fl., Alexandru Ciura 50 cr., Emanuil Câmpean 30 cr., George Miculaș 50 cr., Ioan Oct. Prie 50 cr., Iustin Bora 1 fl., Georgiu Boer 30 cr., Vasile Lohan 1 fl. 50 cr., Ioan Coste 50 cr., Alex. Pteanc 30 cr. și dela alții clerici 7 fl. 50 cr.

Suma 14 fl. 90 cr.

Lista Nr. 319: dela Isidor Popescu în Butin 50 cr. și Arcadiu Crâșnic 50 cr.

Suma: 1 fl.

Lista Nr. 309: dela dl Dr. Aurel Novac, avocat în Biserica-Albă 1 fl. 10 cr.

Lista Nr. 336: Colectant dl Aurel Popescu, comercian în Sibiu, dela Ioan Ballu 1 fl., Alex. Dopp 1 fl., Ana Lupean 50 cr. și Teodor Doboș 1 fl.

Suma: 3 fl. 30 cr.

Lista Nr. 416, 419, 434 și 435: Colectant dl Draghiciu Alic, preot în Riubărbatu, dela Credincioșii din Riubărbat, Uric și Hobița Uricului 14 fl. 60 cr.

Lista Nr. 460: dela dl Nicolau Hoza, preot în Icloda 1 fl. și din cassa bisericii 1 fl.

Suma: 2 fl.

Lista Nr. 498: Colectant dl Ioachim Frențiu, paroch în Reșița, dela Ioachim Frențiu 1 fl., Lucreția Frențiu 50 cr., Nicolau Drăgălină 30 fl., Petru Jșiv 50 cr., Traian Jozsa 50 cr. și Avram Neda 50 cr. Suma: 3 fl. 30 cr.

Lista Nr. 462: prin On. Vasile Cetățianu, paroch în Subcetate, dela credincioșii de-acolo 1 fl. 50 cr.

Lista Nr. 197: prin On. Teodor Jonașc, preot în Vâlcelele-bune, dela d-sa 1 fl. și dela poporul de-acolo 2 fl.

Suma: 3 fl.

(Va urma.)

Szám 1107—1898. vh.

(395) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMEŒNY.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti keresk. és váltó kir. törvényszék 1898. évi 68168 számú végzése következtében Pap Tivadar kbányai ügyvéd által képviselt Deutsch Mór bpesti cég javára Roth Sámuel brádi lakos ellen 50 frt s. jár. erejéig 1898. évi július hó 21. napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 370 frtra becsült lovak, fiakker és szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. jbiróság V. 506/2 1898. számú végzése folytán 50 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi április hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 22 frt 65 kr. bíróság már megállapított költségek erejéig Brádon végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére 1898. évi október hó 5. napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy

az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár többségére tognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Körösbányán, 1898. évi szeptember hó 18. napján.

Szóllósy János,
kir. bir. végrehajtó.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

„MINERVA” INSTITUT TIPOGRAFIC, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Active		Contul Bilanțului.		Passive	
	fl.	cr.		fl.	cr.
Cassa în numărar	181	97	Capital social:		
Efectele cauziței „Rev. Orăștiei”	2718	75	200 acții à 25 fl.	5000	—
Inventarul Tipografiei	4537	01	Fondul de rezervă	2000	—
Inventarul Mobilierului	709	11	Fondul „Revistei Orăștiei”	250	—
Debitori	3533	21	Dividende neridicate	140	—
			Creditori	3551	24
			Profit	738	81
	11680	05		11680	05

Orăștie, 30 Iunie 1898 st. n.

(396) 1—1

Dr. Silviu Moldovan m. p.
membru în direcțiune.

Aurel P. Barciuanu m. p.
director.

Dr. Stefan Erdélyi m. p.
membru în direcțiune.

Bilanțul s'a aflat exact și în deplină conformitate cu registrele purtate la institut.

Ioan Branga m. p. George Baciu m. p. Laurean Bercian m. p. Petru Belei m. p.

Avis!

Subscrisul aduc la cunoștința onoratului public din loc și giur, că cu
1 Octomvrie st. n. a. c. am preluat

Hotelul „La Coroana Ungară”

și l'am provăzut cu toate cele de lipsă. Recomand cu toată căldura hotelul meu, fac asigurarea conștientioasă, că nu voui cruța nici spese, nici osteneală, pentru a putea servi on. public cu *mâncările cele mai bune, cu vinuri excelente ardelenesti și cu bere de Pilsen din fabrica burgheză din Pilsen.*

Rugând pe on. public pentru un sprigin călduros, semnez
cu toată stima

M. G. ZOBEL.

(394) 1—3

„ARDELEANA” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 23—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu $5\frac{1}{2}$, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) aréndeaza și exaréndeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.